

Gázipari szakágazat helyzetértékelése

A Gázipari szakág helyzetének áttekintéséhez nem árt először egy kis kitekintéssel lenni a hazai gáziparra. Mint azt eddig is ismerhettük az energia és ezzel együtt a gáz mindig is olyan stratégiai kérdés volt, amely a különböző kormányok szívesen foglalkoztak. Hazánkban a gáz felhasználás a lakosság körében európai viszonylatban magas szintű. A gáz ára ezért politikai kérdés. Az elmúlt években is komoly harc folyt a szolgáltatók és a Magyar Energia Hivatal között az ár meghatározásában. Két évvel ezelőtt ez a vita egy csapásra megszakadt a meghirdetett gázár moratórium miatt. A bevezetett energia adó tovább rontotta a helyzetet. A társaságok próbálnak szabadulni ezektől a terhektől de jelenleg nem nagy sikerrel. Az üzletág most veszteséggel tud termelni.

A tulajdonosok külön-külön és nem együtt lobbiznak a jobb pozícióért.

Idén januárban jogutód nélkül megszűnt a Magyar Gázipari Egyesülés. A Gázipari Ágazati Párbeszéd Bizottság már korábban befejezte működését, de most esélyünk sincs arra, hogy újból elindítsuk. A Gázipari ágazati Kollektív szerződés érvényben van mert a munkáltatói oldal aláíró közül még léteznek társaságok, egy részük azonban már a korábbi jogi szétválasztás miatt más néven működik. 2012. júniusában az elosztói szervezetek alakítottak egy szövetséget. Az alakulás pillanatában kerestük fel őket a Gázipari Szakszervezeti Szövetség nevében, azzal a céllal, hogy ez a szövetség csatlakozzon a Gázipari KSz-hez. Elutasító választ kaptunk a jelenlegi bizonytalan helyzetre való tekintettel.

Az előbb olvasható passzív viselkedés tapasztalható egyébként Európai szinten is. A nagy gázipari társaságok, GDF-SUEZ, EON, RWE, ENI európai szinten sem tudnak kellően együttműködni, elképzelhető hogy a munkáltatói szervezetük az EUROGÁZ felbomlik.

A gáziparban működő szakszervezetek helyzete eltérően alakul.

A FŐGÁZ területén az új Mt. nagyon súlyos problémát okoz. A FŐGÁZ ugyanis többségi önkormányzati tulajdonú társaság, ezért az ő esetükben nem térhetnek el a kollektív szerződésben pozitívan az Mt.-től. Jelenleg a meglévő KSZ érvényben van, és meg próbálják változtatás nélkül minél hosszabb ideig megtartani. A témakörben a tárgyalások elkezdődtek.

Jó hír számunkra az, amit az MSZOSZ anyagában olvashattunk, miszerint az Mt tapasztalatok tárgyalásában javasolni fogják ennek a szabálynak a könnyítését.

Az Égáz-Dégáz területen 2010, szeptember óta folynak új kollektív szerződésről tárgyalások. Ez a folyamat a GDF-Suez megalakulás és ennek vállalati változásai miatt kezdődött el, de azóta is a munkáltató nagyon passzív. Az Mt. változása ebben a helyzetben nem hozott egyelőre semmi változást. Pl. a tisztségviselők védelmével kapcsolatosan a korábban leadott névsort elfogadta a munkáltató, a munkaidő kedvezmény megváltása is támogatás formájában megmaradt a korábbi szinten.

Az EON-Köag és az EON-DDGáz az EON csoporton belül állapodott meg a KSZ módosításáról. Megmaradtak a pótlékok, az ösztönző és prémium rendszer. Nem nyúltak a béren kívüli és szociális juttatásokhoz sem.

A Tigáz-nál a KSz tárgyalás a végső szakaszába jutott. A kötelező módosításokon túl az az alapelv tudott érvényesülni, hogy a munkavállalók keresete ne legyen kevesebb. Ezért megmaradtak a pótlékok, juttatások a KSz szerinti eddigi formában. A végkielégítési rendszerben kénytelenek voltunk kompromisszumokat kötni, de alapvetően az sem változott. Sikertelen megtartani a szakszervezeti tisztségviselőket, üzemi tanács tagokat, és munkavédelmi képviselőket munkajogi védelmét.

A gázipari társaságoknál az elmúlt 15 évben nagy átszervezések, létszámcsökkentések, racionalizálási műveletek zajlottak le. A jelenleg kialakult létszám további csökkentése a működés biztonságát veszélyeztethetné, ezért ágazati szinten jelentős létszám változásra nem számítunk.

Előre tekintve azonban, ha a jelenlegi megszorítás (ármoratórium, energia adó) nem fog pozitív irányba változni, a jövő évben a keresetek fejlesztésénél rendkívül nehéz helyzetbe fogunk jutni.